

De bijzondere zaak van... *Praktijk*

Jérôme de Jong van Lier

Advocaten ontmoeten kleurrijke personen en komen in bizarre situaties terecht. Bijna iedereen kent wel bijzondere voorvallen die tot nadenken stemmen of gewoon vermakelijk zijn. Jérôme de Jong van Lier uit Enschede komt op voor de gedupeerden van het piramidespel.

Jan Pieter Nepveu
freelance journalist

Mr. drs. De Jong van Lier (36) is naar eigen zeggen 'ijdel genoeg' om over zijn bekendste zaak te vertellen. Tussen 'tienduizend kort gedingen' door vindt hij nog tijd voor een gesprek. Op de afgesproken ochtend lijkt kantoor Cohen De Jong van Lier Huiskes in Enschede een gekkenhuis. De receptie krijgt nieuwe vloerbedekking en de cliënten wachten staand in de gang. De Jong van Liers werkkamer is rustig, papieren en mappen liggen in lijdzame stapeltjes op de grond.

Hij begon in 1995 als advocaat bij een ander kantoor in Enschede. De eerste anderhalf jaar verliepen gezapig totdat zich een gedupeerde van het piramidespel meldde. De werving voor het spel deed hem denken aan de praktijken bij timesharing, waarmee toeristen geprest worden het periodiek gebruik van een vakantiehuis te kopen. Ronselaars maken gebruik van iemands neiging zich naar een groep te schikken. Volgens De Jong van Lier kan daarvan iedereen het slachtoffer worden.

'Ik ben ook antropoloog en het leuke is dat deze zaak een van de weinige is waarin mijn antropologiestudie mij wat gebracht heeft', zegt hij. 'Het gevoel dat piramidespelers stommeriken, geldwolven, of onoplettende randdebielen zijn, is niet in overeenstemming met de werkelijkheid. Mensen die gezond van geest zijn, worden helemaal gek gemaakt: iedereen die iets boven het niveau van een debiel uitstijgt, kan al narekenen dat zo'n piramidespel niet kan.'

Hij heeft toen namens zijn cliënt de manager van het piramidespel gedreigd dat deze, om heisa te voorkomen, het geld beter maar dadelijk kon terugstorten. Zijn bluffen

Advocaat tegen piramidespellen

Foto: Toma Tundo

mr. drs. De Jong van Lier

**Als een wet mij
tegen mijn
zwakheid
beschermt en ik eis
schadevergoeding,
kan mij niet worden
teggeworpen dat
ik zwak ben**

had succes, de chef betaalde binnen een dag en dit nieuws bereikte de voorpagina van *Dagblad Tubantia*. 'Vanaf dat moment stond mijn telefoon roodgloeiend, iedereen wilde de "wonderdokter" spreken. En na een item in het *NOS Journaal* kwamen de mensen niet meer met honderden maar met duizenden.'

Het kantoor was daar helemaal niet op berekend. De PTT bijvoorbeeld heeft extra telefoonlijnen moeten aanleggen. En omdat het ondoenlijk was iedereen individueel te helpen, heeft De Jong van Lier in allerijl de Vereniging tegen Piramidespellen opgericht. 'Ik weet nog, onze eerste informatiebrief, die was zeven kant-

jes lang en moest naar anderhalfduizend mensen. Dat betekende dat we tienduizend vel briefpapier nodig hadden, maar die waren niet op voorraad. De printer doet bovendien over een pagina tien seconden en zou dus twee volle dagen onafgebroken aan het printen zijn. Maar het is toch allemaal gelukt, een hele prestatie van iedereen op kantoor.'

De werving voor de piramidespellen is volgens hem in strijd met de Colportagewet. Niettemin houdt de Almelse rechter in een procedure tegen honderd managers van het piramidespel Titan de duizenden benadeelden aansprakelijk voor de helft van hun schade. De rechter verwijt hun hebzucht. De Jong van Lier legt zich daar niet bij neer. 'De mensen hebben iets gedaan omdat het groepsdieren zijn. De Colportagewet is er om hen tegen hun zwakten te beschermen. De rechter zegt dat ze een stuk van de schade zelf moeten dragen want ze zijn zwak geweest. Dat lijkt mij onjuist want als er een wet is die mij tegen mijn zwakheid beschermt, en ik vorder schadevergoeding, dan kan mij niet worden tegengeworpen dat ik zwak ben.'

De Jong van Lier erkent te hebben geprofiteerd van alle publiciteit maar vermijdt voortaan toch eventjes geruchtmakende zaken. Hij verlangt naar het echte juridische handwerk. 'Ik heb het wel een beetje gehad met het bedrijven van carnavaleske advocatuur.'

n